

KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA Nr 4a - uzupełnienie (31a) Kwiecień 2015 roku

KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ
ŚWIATA

Nr 4a - uzupełnienie (31a)

Kwiecień 2015 roku

[Pobierz PDF](#)

Zarząd

zaprasza na

Seminarium Sztuki 1945-1970 w dniu 25 kwietnia (sobota) 2015 o godz. 11 z wykładem
Ewy Opalki (Uniwersytet Jagielloński) *Całkowite wyeliminowanie rzeźby. Konceptualizacje
przestrzeni a materialność w pracach Wandy Czełkowskiej / Total elimination of the sculpture.
Conceptualisations of space and the materiality in Wanda Czełkowska's works.*

***

Redakcja pisma *Sztuka Europy Wschodniej • Искусство Восточной Европы • Art of the East
Europe*, wydawanego przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, zaprasza zainteresowanych
do publikacji studiów w IV tomie rocznika (na rok 2016) pt. **Henryk Siemiradzki i akademizm.
Malarstwo - rzeźba - krytyka artystyczna.**

Tom obejmie zagadnienia malarstwa i rzeźby XIX wieku, związane z nurtem akademizmu w sztuce
polskiej, sztuce rosyjskiej i Europy Wschodniej, sztuce polskich i rosyjskich artystów w
zachodnioeuropejskich środowiskach, jak Rzym, Paryż, Monachium czy Wiedeń.

Pierwsza część tomu dotyczyć będzie twórczości malarza Henryka Siemiradzkiego (1843-1902).
W części drugiej znalazłyby się artykuły na temat innych artystów malarzy i rzeźbiarzy,
reprezentujących nurt akademizmu, począwszy od około 1820 roku aż do przełomu XIX i XX wieku.

Ważnym zakresem projektowanego tomu powinna zostać krytyka artystyczna i myśl o sztuce
akademizmu, w tym system pojęć i język krytyki, a także relacje między krytyką artystyczną a
twórczością.

Wśród tematów proponowanych przez Redakcję i Komitet Naukowy znajdują się:

- kształcenie akademickie; rysunek jako podstawa twórczości; techniki i technologie artystyczne; pomoce warsztatowe (fotografie),
- pojęcie akademizmu; zagadnienia estetyki akademickiej,
- źródła akademizmu w Polsce i Rosji; geneza akademizmu a klasycyzm i romantyzm; fazy sztuki akademickiej,
- hierarchia tematów w sztuce akademizmu (sceny religijne, kompozycje historyczne; kompozycje religijno- lub historyczno - rodzajowe, pejzaż, sceny rodzajowe, portret, martwa natura),
- inspiracje ideowe; treści dzieła sztuki; alegoria i symbol; wartości symboliczne, kosmopolityzm i patriotyzm; mit „złotego wieku”; synkretyzm kulturowy,
- źródła ikonograficzne, historyczne i literackie do twórczości i interpretacji dzieł malarskich (Biblia, dzieła literackie, prace naukowe, studia oryginalnych motywów i zabytków),
- akademizm a humanistyka XIX wieku (Hippolyte Taine, Ernest Renan; Ludwig Feuerbach, Karl Rosenkranz, Wilhelm Dilthey; Henryk Struve); koncepcje ujęcia procesu historycznego,
- wizualna rekonstrukcja antyku, średniowiecza, świata Orientu, prehistorii; „cytaty” ze sztuki m.in. starożytnej, wczesnochrześcijańskiej, orientalnej,
- proces twórczy; inspiracje formalne; styl, kompozycja i konwencje artystyczne dzieła; szkice, warianty, kopie autorskie; cykle,
- ekspresja artystyczna; stylizacja malarska; idealizacja i elementy brzydoty; realność i fantastyka; malowniczość i dekoracyjność,
- sztuka a etyka; oddziaływanie moralne na odbiorcę; interpretacje postaci Jezusa Chrystusa (Chrystus - Żyd, Chrystus - rewolucjonista),
- hedonizm; miłość i perwersja seksualna; immoralizm; dekadentyzm i zapowiedzi upadku cywilizacji w akademizmie,
- akademizm polski i rosyjski a sztuka akademicka Europy Zachodniej - inspiracje i relacje,
- akademizm a realizm i naturalizm; nastrojowość i spirytualizm; związki genetyczne symbolizmu z akademizmem,
- krytyka artystyczna wobec akademizmu; krytyka jako źródło nowych interpretacji,
- recepcja społeczna sztuki akademickiej; salony i życie artystyczne; instytucje sztuki,
- interpretacja polityczno-ideologiczna twórczości akademickiej; nacjonalizm, rasizm i imperializm (np. w przedstawieniach Rzymu),
- krytyczna analiza znaczeń nadbudowanych nad dziełami akademizmu od XIX wieku do dziś; współczesny kontekst komunikacyjny twórczości akademickiej XIX wieku.

Objętość około 10 stron znormalizowanego tekstu (około 18 000 znaków ze spacjami i przypisami na stronę) oraz 5 ilustracji. W przypadku większej ilości tekstu lub ilustracji Redakcja prosi o wcześniejszy kontakt. Języki publikacji: polski lub rosyjski (ze streszczeniem w języku angielskim); dla autorów z innych środowisk język angielski. Dokładne informacje dla autorów, a także spisy

treści poprzednich tomów, na stronie: www.world-art.pl / publikacje / czasopisma i serie wydawnicze / *Sztuka Europy Wschodniej* • *Искусство Восточной Европы* • *Art of the East Europe*.

Redakcja prosi o przesyłanie zgłoszeń - tytułów artykułów i krótkich informacji o nich do 30 maja 2015 roku do sekretarza naukowego pisma Iriny Gavrash gavrashirina@gmail.com lub za pośrednictwem strony internetowej Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata formularze@world-art.pl. Po akceptacji przez Redakcję i Komitet Naukowy artykuły przyjmowane będą do druku do 31 lipca 2015 roku.

***

Zarząd Instytutu zaprasza zainteresowanych do publikacji w II tomie studiów **The art of the Islamic world and the artistic relationships between Poland and Islamic countries. In the 600th anniversary of the establishment of diplomatic relations between Poland and Turkey In 1414**, który ukaże się w 2016 roku w prowadzonej przez Instytut serii wydawniczej *Conferences and Studies on the Polish Institute of World Art Studies* (vol. XIX).

Objętość około 10 stron znormalizowanego tekstu (około 18 000 znaków ze spacjami i przypisami na stronę) oraz 5 ilustracji. W przypadku większej ilości tekstu lub ilustracji Redakcja prosi o wcześniejszy kontakt. Język publikacji angielski. Dokładne informacje dla autorów, a także spisy treści poprzednich tomów, na stronie: www.world-art.pl / publikacje / czasopisma i serie wydawnicze / *Conferences and Studies*.

Redakcja prosi o przesyłanie zgłoszeń - tytułów artykułów i krótkich informacji o nich do 30 maja 2015 roku do sekretarza naukowego tomu Karoliny Krzywickiej polish_ottoman2014@yahoo.pl lub za pośrednictwem strony internetowej Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata formularze@world-art.pl. Po akceptacji przez Redakcję artykuły przyjmowane będą do druku do 31 lipca 2015 roku.

***

Zapraszamy do nadsyłania propozycji tekstów do wieloautorskiej monografii pt.: **Socrealizmy i modernizacje**, pod redakcją dr Aleksandry Sumorok (ASP w Łodzi; PISnŚS) i dr Tomasza Załuskiego (UŁ, ASP w Łodzi).

Celem projektu jest wydobycie konstytutywnego napięcia pomiędzy socrealizmem, rozumianym jako doktryna artystyczno-kulturalna, ale też szerzej, jako socjalistyczna forma życia, a nowoczesnością, wraz z właściwymi jej procesami modernizacyjnymi oraz formami kultury. Chcemy przyjrzeć się temu, jak różnorakie formy „socrealizmów” i „modernizacji” ścierały się ze sobą, ale też wiązały się, nakładały się na siebie i przenikały, negocjowały swe rozbieżne tendencje, bądź integrowały się w konkretnych praktykach.

Czy w Polsce, na przełomie lat 40. i 50., w okresie definiowanym przez takie między innymi czynniki, jak ekspansja stalinizmu i rozwój socrealizmu, istotnie doszło do porzucenia międzywojennych projektów modernizacyjnych, a także nastąpiło odejście od modernizmu jako artystycznej kultury doby nowoczesności? Czy też był to moment właściwego „skoku w nowoczesność”, czas dokonywania się rewolucji modernizacyjnej, na różnych polach, między innymi w wymiarze społecznym, kulturowym i edukacyjnym – nawet jeśli, jak to się czasem przyjmuje, była to rewolucja narzucona z zewnątrz i przeprowadzona obcymi rękoma?

Celem projektu jest wydobycie konstytutywnego napięcia pomiędzy socrealizmem, rozumianym jako doktryna artystyczno-kulturalna, ale też szerzej, jako socjalistyczna forma życia, a nowoczesnością,

wraz z właściwymi jej procesami modernizacyjnymi oraz formami kultury. Poszukujemy interpretacji, które odchodziłyby od traktowania obu tych zjawisk jako monolitycznych, przeciwstawnych sobie elementów, na rzecz ujęć podkreślających ich wewnętrzne zróżnicowanie, wielość postaci i złożoność wzajemnych relacji. Nie chodzi bynajmniej o prosty gest „rewizjonistyczny” – raczej o porzucenie redukcjonizmu, charakteryzującego wiele dotychczasowych analiz tego okresu. Chcemy przyrzeć się temu, jak różnorakie formy „socrealizmów” i „modernizacji” ścierały się ze sobą, ale też wiązały się, nakładały się na siebie i przenikały, negocjowały swe rozbieżne tendencje, bądź integrowały się w konkretnych praktykach. Interesują nas zarówno teksty prezentujące wyniki badań podstawowych, prowadzonych w ramach poszczególnych dyscyplin, analizy wypełniające „luki” i zapisujące „białe plamy” w historii, jak też transdyscyplinarne syntezy oraz reinterpretacje, poszerzające i przekształcające sferę badań w oparciu o nowe idee teoretyczne i metody badawcze.

Proponujemy skupić się na następujących zagadnieniach – choć nie ograniczamy do nich zakresu tematycznego artykułów:

- ścieżki modernizacji powojennego państwa polskiego
- marksizm a socrealizm, marksizm a modernizacja
- nieortodoksyjne i subwersywne użycia dyskursu marksistowskiego
- kultura stalinowska a edukacja i oświata
- socrealizm a nowoczesna kultura popularna
- modernizm i socrealizm a kultura robotnicza i chłopska
- ideologiczne a pozaideologiczne konteksty tworzenia oraz funkcjonowania socrealistycznej architektury, wzornictwa i sztuki
- biografie twórcze – jednostkowe postawy i strategie przyjmowane wobec stalinizmu i socrealizmu
- państwowa polityka kulturalna a indywidualne gry o pozycję w polu produkcji artystycznej
- nowe odczytanie kluczowych wydarzeń i tekstów epoki – poza opozycją doktryny socrealistycznej i awangardy
- przerwana/kontynuowana lekcja modernizmu w socrealizmie – przypadki jednostkowe, graniczne, peryferyjne na przecięciu socrealizmu i modernizmu
- socrealizmy architektoniczne – praktyczne modyfikacje doktryny w kontekście regionalnych tradycji, w tym konserwatywnych nurtów przedwojennego modernizmu
- biopolityczny, afektywny i habitualny wymiar architektury oraz wzornictwa
- szkoły artystyczne i architektoniczne – kontynuacje przedwojennych modeli kształcenia

w programach dydaktycznych, rola indywidualnych twórców-dydaktyków w transmisji modernistycznych idei i praktyk

- organizacja pola pracy i produkcji artystycznej - związki zawodowe i spółdzielnie twórcze

- przemiany geografii artystycznej po 1945 roku

- podróże artystyczne, migracje idei i form kulturowych

- wystawy: krytyczne narracje na temat modernizmu na ekspozycjach krajowych a

„eksportowa” nowoczesność na wystawach zagranicznych

Wszystkich zainteresowanych publikacją artykułów w tomie prosimy o kontakt i zgłoszenie chęci uczestnictwa w projekcie - przedstawienie propozycji artykułu (należy podać roboczy tytuł tekstu i przesłać krótki abstrakt). Na gotowe teksty o objętości około jednego arkusza (40 tys. znaków ze spacjami) czekamy do końca czerwca 2015 roku. Przygotowywany tom - recenzowana monografia wieloautorska - ukaże się nakładem ASP w Łodzi pod koniec 2015 roku. Zastrzegamy sobie prawo selekcji zgłoszeń pod kątem tematycznej spójności tomu.

Wszystkich zainteresowanych publikacją artykułów w tomie prosimy o kontakt i zgłoszenie chęci uczestnictwa w projekcie - przedstawienie propozycji artykułu do 10. 05. 2015 (należy podać roboczy tytuł tekstu i przesłać krótki abstrakt).

Zgłoszenia uczestnictwa i gotowe teksty prosimy przesyłać na adresy mailowe:

dr Aleksandra Sumorok: sumorok@interia.pl

dr Tomasz Załuski: tomek.zaluski@gmail.com

Strona internetowa: <http://www.world-art.pl>

Facebook

Oddział Warszawski

<http://www.facebook.com/pages/Polski-Institut-Studi%C3%B3w-nad-Sztuk%C4%85-%C5%9Awiata/504390379582972>

Anna Sembiring - administrator profilu (ankasembiring@gmail.com).

Oddział Krakowski

<https://www.facebook.com/PolskiInstytutStudiowNadSztukaSwiataKrakow?ref=hl>

Aleksandra Görlich - administrator profilu (krakow@sztukaorientu.pl)

Składki

Zarząd gorąco prosi i przypomina członkom **o płaceniu składek** za okres od rejestracji Instytutu, to znaczy od lipca 2011 roku (normalna składka - 10 zł; ulgowa dla doktorantów - 5 zł, dla emerytów i rencistów - również ulgowa 5 zł, wprowadzona uchwałą zarządu od października 2012 roku). Składki stanowią podstawowy fundusz, z którego możemy pokrywać koszty utrzymania lokalu Instytutu; czynsz za wynajem oraz rachunki za energię elektryczną i wodę to łącznie około 1000 zł miesięcznie.

Numer konta Instytutu w Credit Agricole Bank Polska:

24 1940 1076 3101 7420 0000 0000

„Lokal przy ul. Foksal 11 jest wykorzystywany na cele kulturalne przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata dzięki pomocy Miasta Stołecznego Warszawy - Dzielnicy Śródmieście.”